

ФАКТИ НАУКОВОГО ЖИТТЯ. ХРОНІКА ПОДІЙ

Бібліотекознавчі читання, присвячені Британській бібліотеці

22 лютого 2001 р. в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського відбулися бібліотекознавчі читання, присвячені Національній бібліотеці Великобританії. Вони були проведені спільно з Британською Радою в Україні й зібрали фахівців НБУВ та інших книгозбірень Києва, викладачів Київського Національного університету культури і мистецтв.

У вступному слові заступник генерального директора НБУВ, к. і. н. А. Г. Бровкін відзначив, що Британській бібліотеці належить одне з провідних місць у світі за кількістю фондів, котрі займають понад 360 миль полиць. Промовець поділився враженнями від відвідування бібліотеки, навів дані про склад фондів та види обслуговування. Її послугами, підкреслив він, щороку користуються мільйони людей — як у читальних залах, так і на своїх робочих місцях в університетах і лабораторіях, завдяки створенню електронних ресурсів та можливості віддаленого доступу до них.

Історії становлення Британської бібліотеки від 1753 р., коли англійський парламент прийняв Закон про створення Британського музею, і до відкриття в червні 1998 р. нового її приміщення, оснащеного найсучаснішою технікою, було присвячено доповідь заввідділом зарубіжних зв'язків та фонду ООН НБУВ, к. і. н. Н. В. Стрішенець. Проаналізовано процес прийняття Закону про Національну бібліотеку, який об'єднав: Бібліотеку Британського музею; Національну довідкову бібліотеку з природничих наук і винахідництва; Національну центральну бібліотеку; Національну науково-технічну бібліотеку-абонемент; Службу Британської національної бібліографії.

Менеджер інформаційних проектів Британської Ради в Україні, к. п. н. С. Л. Васильченко розкрила стратегію розвитку Британської бібліотеки до 2002 р. Вона відзначила, що перевага віддаватиметься формуванню і управлінню бібліотечним фондом, і менше — вдосконаленню обслуговування; надаватиметься пріоритет обслуговуванню наукової та дослідницької діяльності над обслуговуванням масового читача; більше уваги приділятиметься видачі самих документів у читальних залах і доставці їх віддаленим користувачам, ніж інформаційному обслуговуванню та ін. Доповідач спинилася також на електронних ресурсах Британської бібліотеки і можливостях доступу до них через Інтернет.

Координатор інформаційних проектів Британської Ради в Україні В. В. Губарець охарактеризував роботу Центру доставки документів (ЦДД) Британської бібліотеки у Бостон Спа на Півночі Англії. Розташований у сучасному приміщенні, Центр комплектує фонд документів з усіх галузей знань багатьма мовами для доставки їх на відстань. Доповідач розповів про види обслуговування, що їх надає ЦДД; терміни виконання замовлень; способи оплати за по-

слуги; зупинився на питаннях авторського права, пов'язані з копіюванням документів тощо; ознайомив із системою замовлення «Лексикон», найсучаснішою можливістю пошуку та замовлення документів — базою даних «Усередині веб».

Про створення національної електронної бібліотеки Великобританії ішлося у виступі веб-майстра Британської Ради в Україні С. Ляшенка. Інформаційне середовище ББ зараз складається з кількох великих та багатьох малих локальних систем. Розробляється механізм взаємодії різних компонентів інформаційної системи. Доповідач проаналізував критерії, за якими добираються документи для переведення в електронну форму, а саме: обмежена кількість примірників, унікальність документа, стан збереження, що викликає занепокоєння, та ін. Зацікавила слухачів розповідь про проект ББ «Гортаючи сторінки живої книги». Остання дає змогу переглядати найрідкісніші видання, використовуючи мультимедійні термінали, встановлені у ББ.

Менеджер інформаційних програм Міжнародного фонду «Відродження» О. І. Архипська розповіла про свою поїздку у Лондон у складі української делегації, про робочі зустрічі в Раді з питань музеїв, архівів та бібліотек, яка опікується проведенням єдиної стратегічної політики відносно цих закладів, намагається впроваджувати загальнонаціональні програми та бере участь у розробці нормативних і законодавчих актів; про відвідання Канцелярії її Величності; Відділу бібліотек, інформації й архівів, що входить до складу Департаменту з питань культури, мас-медіа та спорту.

Фахівців зацікавила інформація про реалізацію проекту «Народна мережа», який стосується 40 тис. публічних бібліотек Великобританії. Згідно з ним було відкрито тисячі нових навчальних центрів у галузі інформаційних технологій для британців, частину з яких розміщено на базі публічних бібліотек.

Доповідач розкрила діяльність Британської бібліотечної Асоціації та розповіла про враження від відвідання щорічної виставки, присвяченої розвитку сучасних інформаційних технологій.

Завершуючи читання, А. Г. Бровкін зауважив, що подібні заходи розширюють можливості вивчення зарубіжного досвіду та новітніх технологій у галузі бібліотекознавства і висловив побажання продовжити подібну співпрацю з інформаційною службою Британської Ради.

*Надія Стрішенець,
заввідділом зарубіжних зв'язків та
фонду ООН НБУВ,
к. і. н.*

© Стрішенець Н. В., Київ, 2001